

Instructie - Conversie oudere bronbestanden t.a.v. mobiele werktuigen en wegverkeer

Versie oktober 2020, BIJ12

Het is mogelijk een bronbestand (pdf of gml) te importeren in AERIUS 2020, dat gegenereerd is met een oudere AERIUS versie (AERIUS 2019A en ouder). Als dit bronbestand mobiele werktuigen bevat dient er mogelijk een handmatige omzetting plaats te vinden. Hieronder een overzicht waar hierbij rekening moet worden gehouden.

1. Mobiele werktuigen – eigen specificatie

Als in een berekening met een eerdere versie van AERIUS de mobiele werktuigen zijn ingevoerd op basis van eigen specificatie, dan is omzetting van de invoer noodzakelijk. Dit kan op basis van de rekentool (rekenmachine) in de *user interface* van AERIUS. Zie hiervoor paragraaf 8.3.2 van de Instructie gegevensinvoer AERIUS Calculator 2020. De invoer kan ook op basis van emissiefactoren van de TNO rapportage. Zie voor de emissiefactoren van TNO de factsheet [Mobiele werktuigen - stage klasse emissiefactoren](#).

Let op: de vermogensklassen zijn gewijzigd. U dient op basis van het feitelijk vermogen de geschikte vermogensklasse te bepalen. Daarnaast dient u na te gaan of er nog sprake is van aanvullende stationaire emissies, zie punt 3. hieronder. De tabellen van TNO bevatten eveneens de emissies in NH₃ en de cijfers voor stationaire emissies.

2. Mobiele werktuigen - stageklasse

Als in een berekening met een eerdere versie van AERIUS de mobiele werktuigen zijn ingevoerd op basis van stageklasse dan worden deze emissies in AERIUS 2020 automatisch omgezet. Er is geen handmatige omzetting vereist. Let er daarbij wel op dat de vermogensklassen zijn gewijzigd. U dient op basis van het feitelijk vermogen de geschikte vermogensklasse te bepalen en zo nodig aan te passen. Daarnaast dient u na te gaan of er nog sprake is van aanvullende stationaire emissies.

3. Mobiele werktuigen – stationaire emissies

Er is sprake van stationair / op lage last draaien als het vermogen minder dan is dan 10% van het maximale vermogen. Dit is de motorbelasting op moment dat de machine is ingeschakeld en mogelijk systemen verwarmt of op druk houdt, maar geen werk verricht.

In AERIUS 2020 dient de gebruiker de tijdsduur stationair draaien [uur/jaar] in te vullen. Zie paragraaf 8.3.1 van de Instructie gegevensinvoer AERIUS Calculator 2020. Deze informatie moet worden aangevuld als er een bronbestand met mobiele werktuigen wordt geïmporteerd die gemaakt is met een AERIUS 2019 of ouder. De tabellen van TNO bevatten eveneens de emissies in NH₃ en de cijfers voor stationaire emissies.

4. Wegverkeer- Eigen specificaties of Euroklassen

Oudere bronbestanden waarin voor de sector Wegverkeer uitgegaan is van eigen specificaties dient u handmatig te actualiseren. In geval er in het bronbestand was gekozen voor Euroklassen worden deze emissies door AERIUS 2020 op nul gezet, doordat het ontbreekt aan een actuele set emissiefactoren uitgesplitst naar Euroklassen. Als gebruiker dient u in dat geval te kiezen om te rekenen met standaard emissiefactoren of kunt u via het rekenmachientje in de *user Interface* een eigen specificatie invoeren. U dient de gekozen invoer te onderbouwen.

Actualisatie van de methode en emissiefactoren

De methoden en emissiefactoren die tot en met AERIUS 2019A gebruikt werden voor mobiele werktuigen zijn afgeleid uit het Emissiemodel mobiele machines (TNO, 2009). TNO heeft de emissiefactoren [geactualiseerd](#) op basis van recente metingen en inzichten. Hierbij is onder andere gebleken dat:

- De NO_x-emissie tijdens belasting in de praktijk anders (en in veel gevallen hoger) is dan eerder werd verondersteld op basis van de de Europese normering.
- De stationaire emissies van werktuigen substantieel kunnen zijn en dat deze daarom sepeeraat dienen te worden berekend. In AERIUS 2020 dient de gebruiker ook de tijdsduur stationair draaien [uur/jaar] in te vullen. Zie ook paragraaf 8.3.1.
- Er door de nabehandeling van uitlaatgassen in moderne motoren van werktuigen naast de emissie van NO_x ook sprake is van (enige) emissie van NH₃.

De geactualiseerde set emissiefactoren zijn door RIVM verwerkt in AERIUS 2020. Meer achtergrondinformatie is terug te vinden in:

- TNO-rapport R10465 (2018)
- TNO-rapport P12134 (2020)
- [Factsheet Mobiele werktuigen - stage klasse categorieën](#)